

INTERVIEW

KUNOVAC

Miličić otkriva kako se njegova na polici nalaze se vrhunske kune, nagrade Hrvatske privredarske komore koje je Dalekovod izveo. Njegova najuspješnija velika hrvatska kompanija je zaredom

ŠEF DALEKOVIDA U TREĆEM MANDATU govori kako je u deset godina od kompanije stvorio brend koji vrijedi 58 mil. dolara, o ljubavi prema lovu, Hajduku i vaterpolu

LUKA MILIČIĆ

DIREKTOR ČUDOTVORNE VIZIJE

INTERVIEW

Razgovarao: **Željko Rogošić**
 Snimio: **Josip Regović**

Luka Miličić jedan je od najuspješnijih hrvatskih menadžera. Tijekom jedanaest godina, koliko je diplomirani inženjer građevine i magistar znanosti Luka Miličić direktor zagrebačkog Dalekovoda, dioničko društvo za inženjering, proizvodnju i montažu na području energetike, metalnih konstrukcija, ovjenske i spojne opreme za dalekovode i transformatorske stanice postalo je hrvatski brend u Hrvatskoj i u inozemstvu. Dalekovod spada među deset najuspješnijih hrvatskih tvrtki, što je posebno dokazao iznimno uspješnim poslom na autocesti Zagreb - Split.

Vodeći brend u svojoj branši

Šezdesetdvogodišnji Miličić vrlo rijetko istupa u javnosti, a veliki dio poslovne karijere, od 1974., proveo je u Dalekovodu obavljajući različite dužnosti.

Miličić je od rođenja navijač Hajduka. Četrdeset i četiri dana bio je član uprave koju je vodio Željko Jerkov. Jednako tako, Miličić voli vaterpolski klub Mladost, u kojem je dugogodišnji predsjednik, i sve će učiniti da vaterpolisti najtrofejnijeg europskog kluba napokon dobiju svoj bazen, a Zagreb Kuću vaterpola. "Uz to, obožavam lov. Medvjeda što se nalazi u predvorju Dalekovoda ustrijelio sam u Lici. Ali za sve izvan posla ostane tako malo vremena", objasnio je direktor tvrtke koja danas ima više od 6000 dioničara.

NACIONAL: Što u poslovnom svijetu danas znači Dalekovod?

- Dalekovod je danas brend koji

i u Hrvatskoj i u inozemstvu nešto znači. Prije nekoliko dana časopis Lider svrstao nas je na 43. mjesto po vrijednosti brenda u Hrvatskoj, procijenjenoj na 58 milijuna dolara. Kada se analizira ta lista, zaključujemo da smo vodeći brend u svojoj branši, jer su iz šire djelatnosti ispred nas samo Končar, kao čisto energetska, i Konstruktor, kao čisto građevinski brend. Uvijek sam bio uvjeren da se Dalekovod mora temeljiti na tri kreda: zapošljavaj, proizvodi i izvozi. I zato smo uspjeli. Mogli smo, kao i drugi, kupovati zemljište, graditi stanove i ostvarivati veći profit. Kada sam došao na čelo tvrtke, shvatio sam da smo to prerasli. Tražio sam novu viziju. Mi smo kupovali posrnule tvrtke te tako ojačavali svoj "grozd", u kojem je danas uz "maticu" još 14 povezanih društava. Zaposlili smo više od 300 inženjera različitih profila, školovali ljude i spremali se za inozemno tržište. Kad sam rekao da ćemo 50 posto ukupnog

prihoda ostvarivati na stranom, a 50 posto na domaćem tržištu, nitko mi nije vjerovao. A sada smo nadomak cilju, dosezanju ravnoteže na tom planu. Istaknut ću samo podatak da je ukupni prihod, kada sam prije

11 godina došao na čelo Dalekovoda, bio 30 milijuna eura. Danas iznosi 300 milijuna eura.

NACIONAL: Kako je Dalekovod počeo, a čime raspolaže danas?

- Dalekovod je osnovan dekretom 1949., izdvajanjem iz tadašnjeg električnog poduzeća, današnje Elektro Zagreb. U to vrijeme radilo se isključivo na elektroenergetskim objektima i javnoj rasvjeti, u početku zračnoj, postupno

EKIPA ZA USPJEH

Miličić s menadžerima u Dalekovodu koji ima 6000 dioničara

HELIKOPTERI pomažu pri montaži električnih dalekovoda

NOVU ZGRADU Hitne pomoći u Zagrebu Dalekovod radi sa željeznim konstrukcijama

● OZBILJNO SE pripremamo za m

i kablskoj mreži i transformatorskim stanicama. Dalekovod je sudjelovao u elektrifikaciji željeznica, prvi smo počeli polagati pomorske elektroenergetske kablove i izvoziti ovjesnu i spojnu opremu širom svijeta.

Izbor kao u 'modnom salonu'

Uoči Domovinskog rata imali smo 2500 radnika i uspješno kooperirali s beogradskim Mineom, sarajevskim Energoinvestom i EMO-om iz Ohrida. Danas,

nakon značajnog ulaska u prometni i telekomunikacijski sektor, zajedno s povezanim društvima imamo 2100 zaposlenih, vlasnici smo nekoliko tvornica: Cinjaonice u Dugom Selu, Tvornice dalekovodnih stupova i konstrukcija u Doboju, tvornice otkivala UNIDAL u Vinkovcima i Tvornice istegnutih metala u Topuskom, koje će uskoro proizvoditi čak 50.000 tona materijala. Proizvođa prilagodavamo kupcu, dajemo mu izbor kao u "modnom salonu",

DALEKOVOD U ZADRU

Metal za dvoranu Višnjik

U izgradnju sportske dvorane Višnjik u Zadru Dalekovod je "ušao kao 'hitna pomoć' jer je trebalo riješiti probleme oko projektiranja i montaže krovništa. Sve metalno u dvorani radio je Dalekovod". Miličić kaže da su u tom projektu stekli veliko iskustvo.

MILIČIĆ na vrhu nove zadarske sportske dvorane Višnjik (lijevo), na kojoj je Dalekovod radio sve metalne konstrukcije

MILIČIČEV POTEZ

Osvojena Skandinavija

Pod Miličićevim vodstvom Dalekovod je osvojio skandinavsko tržište. Nakon izgradnje dalekovoda na Islandu, zagrebačka Dalekovod Grupa 1997. dobila je prvi od dvaju velikih poslova u Norveškoj, a uskoro će raditi u Švedskoj i Finskoj. Dalekovod gradi dalekovodne mreže u Albaniji i Kazahstanu, za godinu i pol će u Južnoafričku Republiku. Prisutan je i na tržištu Poljske, Njemačke, Ukrajine, Kosova, Slovenije, Namibije te Bosne i Hercegovine.

TUNELI na autocesti Zagreb - Split opremljeni su rasvjetom i opremom za sigurnost

MOST KRKA dužine 391 metar pokraj Skradina Dalekovod je osvijetlio

LUKA MILIČIČ

LUKA MILIČIČ je u Dalekovodu zaposlen od 1974. godine

Biografija

Rođen 8. studenog 1946., Gruda, Konavle

- 1974. diplomirao na Građevinskom fakultetu u Zagrebu i zaposlio se u Dalekovodu
- 1993. privatiziran Dalekovod
- 1998. postao direktor Dalekovoda
- 2000. magistrirao na Fakultetu prometnih znanosti
- 2001. izveo je Dalekovod na Zagrebačku burzu
- 2005. dobio diplomu poslijediplomskog studija Retailing Managementa na Leeds Metropolitan Universityju

- Norveško tržište smo "napadali" dulji niz godina. U početku smo gubili poslove, a potom na pozivnim natjecanjima, u konkurenciji s najjačim svjetskim tvrtkama, počeli pobjeđivati. Prvi posao dobili smo 2004. na Islandu. Svi su govorili da smo ljudi, da tamo nije moguće raditi. Međutim, dva posla izgradnje 120 kilometara dalekovoda, vrijednosti 50 milijuna eura u radovima, odradili smo jako dobro. I to je bila preporuka za cijelu Skandinaviju. Pobjediti u Norveškoj nije bilo lako, kao ni zadovoljiti tržište Švedske i Finske na koje sada izlazimo. Dalekovod, dakle, osvaja Skandinaviju. U Norveškoj sada izvodimo dva značajna projekta. Dalekovod je prva strana tvrtka koja je uspjela ući na norveško tržište, potpisati ugovore u Oslu i dobiti prednost pred domaćim izvođačima. Kada smo došli, čudno su nas gledali. Kada smo 2007. dobili prvi posao - na dalekovodu od 420 kv Skareheia-Holen, dali su nam svoje građevinare. Investitor njima nije bio zadovoljan, a nama su Norvežani bili oduševljeni. Tako smo dobili i drugi posao izgradnje dalekovoda od 420 kv uz norvešku granicu. Tamo smo poslali svog predstavnika, mladog inženjera koji u Norveškoj živi i priprema nove poslove. Isto smo napravili za Južnoafričku Republiku, u koju se pripremamo ući 2010. Za Švedsku smo se već "kvalificirali", a naša ekipa upravo odlazi u Finsku. Vjerujem da ćemo uskoro ja i kolege iz uprave imati slatke brige - kako iz brojnih poslova napraviti selekciju.

Suradnja s Norveškom

NACIONAL: Zašto izgradnju dalekovodne mreže u Albaniji i Kazahstanu smatrate posebno važnima?

- Albanija je najbolji primjer našeg kvalitetnog izlaska na inozemno tržište. Iznimno sam ponosan jer smo izgradnju 30 km 110 kv dalekovoda i 150 km 400 kv dalekovoda Tirana - Podgorica te posao u Kazahstanu dobili u jakoj međunarodnoj konkurenciji na međunarodnom natjecanju koji su nadgledale svjetski etablirane banke. Osim toga projekt u Albaniji je kompletno hrvatski - naš dizajn stupova, naš stup, naš materijal. I hrvatsku tvrtku Elku smo uveli u taj posao. Osim izolatora, sve je hrvatski proizvod. To je prilika za zajednički istup hrvatskih tvrtki i stvaranje jakog hrvatskog

Modernizaciju Hrvatskih željeznica'

što znači da specijaliziramo svoje tvornice kako svi ne bi radili sve. Veliki dijapazon poslova, obavljanje četiriju vrsta djelatnosti, kvaliteta i poštovanje rokova naše su velike prednosti na inozemnom tržištu. Takvih tvrtki na tržištu nema mnogo.

Modernizacija HŽ-a

NACIONAL: Što je Dalekovod odradio na trasi autoceste Zagreb - Split?

- U proteklom razdoblju najviše smo obnavljali ono što je uništeno u ratu i gradili elektroenergetska postrojenja za HEP, i jednako tako intenzivno radili na programu izgradnje autocesta za HAC. Ne samo na trasi Zagreb - Split. No imamo zapažen rezultat i u mobilnoj telefoniji, osobito za VipNet i Tele2. U programu izgradnje autocesta nema segmenta u kojem nismo radili, od signalizacije i opreme tunela, cjelovitog elektroenergetskog napajanja i upravljanja, ugradnje sigurnosnih i zaštitnih ograda, portala i rasvjete prometnih čvorova.

KAO predsjednik VK Mladosti s Milanom Bandićem i Ratkom Rudićem

NACIONAL: Koji je vaš sljedeći veliki posao u Hrvatskoj?

- Ozbiljno se pripremamo za veliki projekt izgradnje, modernizacije i elektrifikacije Hrvatskih željeznica, posebno izgradnje nizinske željezničke pruge. To je posao jednak izgradnji autocesta. Dalekovod proizvodi nadvožnjake i kontaktne mreže za željeznice. Pregovaramo s BiH o izgradnji željezničke infrastrukture, pro-

jektu vrijednom 80 milijuna eura. Ozbiljno računamo i na poslove sa željeznicama u Poljskoj, gdje imamo svoju tvrtku. U Dalekovodu ne razmišljamo samo o poslovima koje ćemo obavljati 2009. ili 2010., nego i 2014. godine.

NACIONAL: Što za Dalekovod znači poslovna suradnja s državnim kompanijom Statnett na izgradnji dalekovoda u Norveškoj?

LUKA MILIČIĆ

► brenda u ovoj djelatnosti. To ide teško, ali je moguće.

NACIONAL: Jeste li umorni od Dalekovoda i poslova direktora nakon što vam je prije nekoliko mjeseci počeo teći treći petogodišnji mandat?

- Istina je da sam dugo razmišljao trebam li i dalje voditi tvrtku. I pronalazio mnoge prednosti odlaska s čelne dužnosti. U Dalekovodu sam od 1974. Prije sam radio u Inženjerskom projektnom zavodu. Ali sredinom 70-ih osnovana je Elektromontaža, pa sam "upao" u izvršnu ekipu u kojoj sam mnogo naučio o poslu na terenu i o ugovoranjima. Ipak, moji suradnici i ja ocijenili smo da je bolje da ostanem još jedan mandat. Imam još neke vizije koje bih želio realizirati. Želimo ozbiljno "udariti" na izgradnju vjetroelektrana. Već dogodine bismo počeli s izgradnjom od Zadra do Knina i "uhvatili" između 50 i 100 MW. To je sjajan posao i treba ga u Hrvatskoj kvalitetno odraditi. Usto, san mi je graditi elektrane. Struka će reći koje elektrane, ali je činjenica da Hrvatska deset godina u tome kasni. Trebalo je imati rješenja i dokumentaciju na području energetike. Ovakvo do 2020. nemamo šanse krenuti naprijed. Bez električne energije se ne može bilo što pokrenuti, ni autocestu sagraditi. Pogreška je što se energetika cijelo vrijeme smatrala socijalom.

'San mi je graditi elektrane'

NACIONAL: Kako ste 1993. uspjeli provesti transparentnu privatizaciju Dalekovoda, ostvariti model radničkog dioničarstva, nasuprot tada dominantnom modelu?

- U svojoj poslovnoj karijeri polako sam se penjao u Dalekovodu. Dovoljno dugo da na vrijeme shvatim da bez izvoza i osvajanja inozemnih tržišta Dalekovod neće moći opstati. Kako bismo snažno iskoračkuli na strana tržišta, i sam Dalekovod je trebalo privatizirati. Odlučio sam okupiti ljude i učiniti sve da se ta privatizacija ne dogodi po modelu tada popularne tajkunizacije. Želio sam privatizaciju bez ijedne mrlje. Godine 1992. dionice Dalekovoda pojavile su se u Fondu za obnovu. Organizirao sam u početku 160 ljudi, od inženjera, rukovoditelja, poslovođa do radnika, podigli smo kredite, provedli dva programa ESOP, zaposleničkog stjecanja vlasništva nad trezorskim dionicama, i privatizirali tvrt-

ISPRED makete nebodera Sky Office koji se grade u kvartu Rudeš u Zagrebu

ku na principima radničkog dioničarstva. Bilo je otpora, pokušaja da nas se spriječi, iako se o ESOP-u malo znalo. U dva navrata, kroz programe ESOP, 2000. godine 53 posto zaposlenih, a godinu kasnije 37 posto radnika, postalo je vlasnikom Dalekovodovih dionica. To je donijelo pošten pristup privatizaciji, mogućnost sudjelovanja svih radnika pod istim uvjetima, veću motivaciju radnika, jačanje osjećaja pripadnosti tvrtki. Naši ljudi se u svim prigodama ponose što su "dalekovodaši". Takva privatizacija donijela je devet godina mira s aspekta vlasničkih interesa, što je omogućilo fokusiranje na rast i razvoj društva. Sretan sam što sam tisućama ljudi omogućio da postanu, neću reći bogati, ali da dobro žive. Naravno, takav model je donio glavobolje upravi kako bi uspjela sačuvati dionice tvrtke od preuzimanja dionica, "domaćih i stranih neprijatelja". Da je naša dionica ostala na početnih 67 kuna na burzi, ne bi bilo problema. Ali kada naraste na 2000 kuna, ljudi postaju svjesni da imaju vrijednost koju žele prodati. I ništa ih više ne zanima. Tada prestaje zajedništvo među dioničarima. Ipak smo uspjeli sačuvati duh "dalekovodaša". Dalekovod ima više od 6000 dioničara.

NACIONAL: Kakva je trenutna vlasnička struktura?

- Tri udruge dioničara, CTG, tvrtka Telegra i druge, koje su s nama u klastu, te KLT i BMK, naše udruge "dalekovodaša", većinski smo vlasnici. Nemamo dionice, nego udjele. Fizičke osobe stekle su 28 posto dionica preko burze, što znači da su većina od 6000 dioničara fizičke osobe, odnosno individualni investitori.

'Neboderi na Rudešu riješit će naše potrebe za poslovnim prostorima'

NACIONAL: Zašto se Dalekovod okušao u izgradnji sportskih dvorana? Zadarski Višnjik je upravo otvoren, splitska Lora se gradi u suradnji s IGH-om i Konstruktorom. Zašto je Dalekovod počeo graditi zagrebačke "Blizance"?

- Svi ti objekti za nas su velik izazov. "Blizanci", poslovni toranj na Rudešu, koji gradimo zajedno sa Zagreb-montažom, arhitektonski je vrlo atraktivno rješenje naših dnevnih potreba za funkcionalnim i reprezentativnim poslovnim prostorima i najam kvalitetnih prostora na tržištu nekretnina. U izgradnju zadarskog Višnjika ušli smo kao "hitna pomoć". Trebalo je pomoći riješiti neke dvojbe i zastoje u projektiranju, proizvodnji i montaži krovišta. I nije nam žao, stekli smo veliko iskustvo. Sve metalno u dvorani radio je Dalekovod. Gradimo Hitnu pomoć grada Zagreba, a s Konstrukto-

rom i IGH-om kao partneri smo počeli graditi sportsku dvoranu u Lori, koja nastaje u sklopu priprema za Europsko prvenstvo u rukometu 2009. Radimo sa Splitom po modelu privatno-javnog partnerstva i činjenica je da smo tome prišli u kojem će biti hotel, poslovni centri ili nešto treće, investicije vrijedne milijardu kuna, moramo napraviti dobar posao.

NACIONAL: Što kao hajdukovac želite Hajduku? Jeste li razočarani razvojem događaja jer ste morali odstupiti kao član uprave pod pritiskom trojke iz Skupštine?

- Prije nekoliko dana rekao sam članovima Skupštine Mirku Klariću i Anti Nosiću da su doveli stanje do katastrofe. Hajduku uvijek želim sve najbolje, ali prebacivanjem dugova na Grad ništa se neće riješiti. Hajduk treba krenuti od početka. Nema Hajduka bez rezultata, nema rezultata bez omladinskog pogona. Otkad znam za sebe, i moja obitelj i ja smo hajdukovci. I moji sinovi, rođeni u Zagrebu, na Maksimirskoj, zadržali su hajdukovci. Kad sam prihvatio da budem član uprave Hajduka, u timu predsjednika Željka Jerkova, doista sam iskreno želio pomoći. Stoga sudjelovanje u upravljanju Hajdukom od 44 dana ne doživljam kao razočaranje nego sam ponosan što sam mogao pomoći.

24 sata na dan premalo

NACIONAL: Jeste li ikad imali političkih ili sportskih ambicija? Uostalom, i vaterpolski klub Mladost je vaša velika ljubav.

- U životu sam se uvijek vodio geslom "sa svima profesionalno i korektno, ali biti svoj i rasuđivati svojom glavom". Nikad nisam imao političkih ambicija. Nikad nisam preuzimao nikakve profesionalne dužnosti, nego sam amaterski pokušavao pomoći sportu. Višegodišnji sam predsjednik HAVK Mladosti. Najtrofejniji sportski kolektiv u Hrvatskoj, državni prvak, a nema svoj bazen. To je katastrofa. To moramo promijeniti. U Mladosti je niz mojih prijatelja, poput dr. Borisa Labara, Perice Bukića. Pomoći ću oko gradnje novog bazena i Kuće vaterpola u Zagrebu.

NACIONAL: Kad se sve zbroti, vama je 24 sata na dana premalo. Imate li vremena za privatni život?

- E, to je problem. Ne stignem često odigrati ni partiju karata. Zato produljim dan. Vrlo često ne legnem prije dva u noći. Imam stalno društvo za kartanje. Svake nedjelje se skupimo u 10 sati u "Striboru". I to je zakon. Dođu dr. Paladino, dr. Labar, Bandić... To su ugodna dva sata za opuštanje i dušu. Igram belu, član sam i belot kluba, sudjelujem u Ligi belotaša. U Dubrovniku igram briškulu i trešet. Volim sport, lov i more. U Makarskoj, odakle je moja pokojna supruga, imam stalno društvo i brod. Volim vrijeme provoditi i na Blidinjskom jezeru u Hercegovini. Volim društvo, sam ne funkcioniram.

● 'PONOSAN sam što sam bio član uprave Hajduka'